

Verlag Nieuwjaarsbijeenkomst 9 januari 2016. Locatie: Brasserie Engels, Rotterdam.

***“Onbekend maakt onbemind:
samen aan tafel over de aanpak van de vluchtelingencrisis”***

Josine Westerbeek-Huitink, voorzitter CDAV, opent de bijeenkomst en wenst ons allen een heel goed 2016.

Het thema van vandaag is zeer actueel en wordt vanuit diverse invalshoeken bekeken.

Zij spreekt haar afschuw uit over de recente gebeurtenissen in Keulen.

Vervolgens start Jeroen Lenaers, woordvoerder asiel en migratie van de EVP-fractie in het Europees Parlement, zijn bijdrage met een filmpje uit 1918 over aankomst van Franse vluchtelingen in zijn woonplaats Stramproy. Daarna brengt Jeroen de volgende punten naar voren:

- Solidariteit binnen Europa betekent ook het beschermen van de buitengrenzen. We hebben een gedeelde verantwoordelijkheid om onze grenzen te bewaken.
- Er moet een ruimhartiger vestigingsbeleid komen, zodat mensen op reguliere wijze naar Europa kunnen komen. Maar dit kan alleen als er strikt wordt opgetreden aan de buitengrenzen.
- Voorstander van opvang in de regio, maar die opvang biedt geen perspectief vanwege de manier waarop het nu geregeld is. De praktijk in de kampen is uitzichtloos.
- Er is te weinig solidariteit in de EU voor wat betreft het geld en bovendien wordt er te weinig geld bij elkaar gebracht.
- De solidariteit tussen bestemmingslanden zoals Duitsland, Groot-Brittannië, Nederland, Zweden en bv de landen in Oost-Europa is ver te zoeken.
- N.a.v. de afspraken die gemaakt zijn met Turkije en Afrikaanse landen: kunnen wij er op vertrouwen dat zij zich aan de afspraken houden? Maar omgekeerd is het evenzeer de vraag of zij erop kunnen vertrouwen dat de EU zich aan de afspraken houdt.
- Van de 160.000 her te verdelen vluchtelingen zijn er nog geen 300 herverdeeld.
- Vluchtelingen mogen niet zelf bepalen waar ze naar toe gaan. Ze moeten beseffen dat Europa geen à la carte menu is. Wel kan er rekening gehouden worden met achtergrond, taal of familiebanden.

Uitkomsten tafelgesprek met: José van Egmond, wethouder gemeente Pijnacker-Nootdorp.

- De kosten voor de veiligheid bij een crisisopvang zijn enorm hoog, maar noodzakelijk in het kader van het draagvlak in de buurt. De gemeente is ook verantwoordelijk voor de veiligheid.
- Er is een grote druk op de sociale huurvoorraad, de spankracht van de lokale samenleving, de budgetten van bijstand en participatie en op de voorzieningen voor zorg en onderwijs.
- Het is dus niet aantrekkelijk om als eerste je hand op te steken dat je wilt meewerken aan een opvang.
- Het Rijk moet daarom de regie nemen bij de verdeling van statushouders en vluchtelingen en dat niet overlaten aan gemeenten en provincies.
- De bestaande systemen werken niet meer. Het rendabel zijn van een (grootschalige) opvang is soms strijdig met het draagvlak. Bovendien zou het proces sneller moeten gaan en mensen zouden eerder de mogelijkheid moeten krijgen van bijvoorbeeld taallessen.
- Er moet dan ook een herziening komen van bestaande regelingen die betrekking hebben op opvang. Zoals bv de tel data in het onderwijs die gekoppeld zijn aan de bekostiging.

Uitkomsten tafelgesprek met Jan Willem Anholts, woordvoerder Centrale Opvang Asielzoekers.

- Er zijn de laatste tijd spanningen tussen het COA en de (lokale) overheid.
 - Er is ondertussen wel een bestuursakkoord Rijk – VNG.
 - Criteria voor het COA zijn: beschikbaarheid, locatie, voldoende draagvlak en beheersbaarheid in de omgeving en aanspreekbaarheid voor de buurt.
- De grootschaligheid van opvanglocaties is niet alleen maar om rendabel te zijn. Ook de mogelijkheden voor het leveren van zorg en onderwijs speelt daarin mee. En ook de veiligheid en draagvlak in de buurt.

Uitkomsten tafelgesprek met: Annemarie Busser, seniorbeleidsmedewerker migratie bij Amnesty International Nederland.

- Meeste vluchtelingen verblijven in de regio. Opvang in regio is het meest effectief. Daar is kennis aanwezig over achtergrond en religie.
- Aandacht voor de positie van vrouwen.

- Investeren in opvang regio (financieel); Europa heeft toezeggingen gedaan maar betalingen blijven achter.
- Vluchtelingenverdrag: CDA wil dit aanpassen maar Amnesty raadt dit af. Nu aanpassen geeft onrust.
- Aandacht voor mensenrechteneducatie in onderwijs (of breder: aandacht voor burgerschapseducatie).

Uitkomsten tafelgesprek met: Margreet Houdijk van 'Walk and Talk Women' een programma speciaal voor vrouwen in asielzoekerscentra.

- Vrouwen die gevlucht zijn hebben andere ervaringen en belevingen dan mannen. Daarbij is hun positie in het land van herkomst anders dan van de vrouwen in Nederland. Hier wordt in asielzoekerscentra onvoldoende tot nauwelijks rekening mee gehouden.
- De wachttijden voor asielverzoeken zijn erg lang. In die periode kunnen vrouwen en mannen niets doen. Ze worden hierdoor depressief en apathisch. Het tast hun zelfvertrouwen aan. Dit belemmert hun integratie op het moment dat blijkt dat ze hier mogen blijven.
- Direct na aankomst zou je al moeten beginnen aan stappen voor integratie: laten kennis maken met de Nederlandse cultuur, taalcursussen, houd mensen in beweging.
- Behandel asielzoekers niet als slachtoffers. Geef ze een gezicht. Investeer in mensen en niet in dossiers. Laat ze zelf praten over ontwikkelen etc. dat is iets anders dan pampere.
- Gemeenten zetten vaak alleen een stap om ze aan het werk te krijgen. Participeren is breder dan alleen werk, bijvoorbeeld vrijwilligerswerk.
- Het Walk and Talk programma zet vrouwen door sportactiviteiten in beweging en brengt hen in gesprek met elkaar over hun ervaringen. Daardoor worden ze lichamelijk en geestelijk sterker.
- Het Walk and Talk programma loopt in Katwijk en gaat ook in Leiden beginnen. Het programma sluit aan bij lokale sport –en vrouwenverenigingen. Het mooie is dat vrouwen uit de groep zelf getraind kunnen worden om het concept ook in andere plaatsen toe te passen.
- Gebeurtenissen in Keulen zijn herkenbaar voor de vrouwen.

Uitkomsten tafelgesprek met: Rada Sukkar, landendirecteur Irak van Dorcas

- Door meer mensen in Europa op te vangen, zijn de middelen schaars voor opvang in de eigen regio.
- Vluchtelingen zijn beter af in de eigen regio: taal, cultuur, lagere kosten, werk i.p.v. uitkering.
- Maak daarbij gebruik van de kennis van eigen mensen. Buitenstaanders doen snel de verkeerde dingen. Wel moet er meer coördinatie ter plekke zijn.

- Meer luisteren in Nederland naar Ngo's die heel veel ervaring hebben.
- Afspraken met Turkije monitoren en controleren.
- Extra aandacht voor kwetsbare en vreedzame groepen zoals vrouwen en Christenen.
- Geef mensen een tijdelijke status tot de situatie verbetert. Laat ze ook zo snel mogelijk werken.
- Leer vluchtelingen de beginselen van tolerantie, acceptatie, het democratisch proces, het in vrijheid leven en de vrijheid van anderen respecteren.
- Positieve zaken moeten ook in de publiciteit komen.

Reactie Mona Keijzer, woordvoerder asiel van de CDA-Tweede Kamerfractie:

- We zijn verantwoordelijk voor mensen die vluchten voor oorlog en geweld.
- Er waren in 2015 58.000 vluchtelingen in Nederland. Gebruik een factor 4 in het kader van de gezinshereniging, dan kun je niet nu al een bovengrens van 200.000 vluchtelingen instellen voor Nederland zoals Samsom (PvdA) doet. Voor 2016 wordt ook gerekend met 58.000 vluchtelingen.
- De procedures moet je aanpassen, ze zijn nu veel te lang en zo houden we dat niet vol.
- 70% krijgt uiteindelijk een status. Van de overige 30% moet veel sneller duidelijk zijn dat ze terug moeten. Dat geeft ook minder druk op de opvang.
- Vrouwen, homoseksuelen en christelijke minderheden moeten gerespecteerd worden en gelijk worden behandeld. Zij hebben het vaak heel moeilijk in de opvang.
- Wat tijdens Nieuwjaarsnacht in Keulen is gebeurd (misbruik van vrouwen), kan niet. Dan hoor je hier niet thuis.

Reactie Jeroen Lenaers:

- Het vluchtelingenverdrag moet aangepast, gemoderniseerd worden. Het dateert al van 1951 en de tijden zijn veranderd.
- We moeten ons realiseren dat we te maken blijven houden met vluchtelingen tot zeker 2050 ook als het weer goed gaat in landen als Syrië. Ook de klimaatverandering en honger zullen leiden tot vluchtelingenstromen.
- We moeten meer financiële steun geven aan opvang in de regio.
- We zijn niet voor verplichte quota voor opvang vluchtelingen in de lidstaten; maar vrijwillige opvang werkt tot nu toe ook niet.
- Jeroen is voorstander van ruimhartiger hervestigingsbeleid als manier om illegale, mensonwaardige vluchtpogingen van mensen te voorkomen.

Zowel Jeroen Lenaers als Mona Keijzer geven aan dat opmerkingen en aanbevelingen zoals vandaag belangrijke input zijn voor hun werk.

Josine Westerbeek-Huitink sluit de bijeenkomst en belooft bij Mona Keijzer langs te komen om alle punten die in de werkgroepen naar voren kwamen en die niet plenair aan de orde zijn geweest te bespreken.

Vervolgens bedankt zij de sprekers (Jeroen Lenaers en Mona Keijzer) en de gesprekspartners aan tafel (José van Egmond, Jan Willem Anholts, Annemarie Busser, Rada Sukar en Margreet Houdijk) voor hun bijdrage aan de discussie.

Ook worden de leden van CDAV Internationaal (Mireille de Jonge, Femmy Bakker en Astrid Frey) bedankt voor het organiseren van deze bijeenkomst.

Foto's: Dirk Hol